

Reactie op de Actualisatie EML van de Werkgroep Wet- en regelgeving van het Milieuplatform Zorg

Algemene opmerkingen

1. Is het mogelijk om een conversietabel te maken tussen de oude en de nieuwe EML?
Het vergt nu veel tijd om de verschillende maatregelen te vergelijken en om hetgeen in 2019 voor de informatieplicht is ingevuld te vertalen naar de volgende ronde in 2023.
2. Hoe ga je om met gebouwen die nu onder de 50.000 kWh en onder de 25.000 m³ gas zitten, maar die door de door de overheid gestimuleerde en t.z.t. (2026) geëiste elektrificatie van verwarming en warm tapwater boven die 50.000 kWh uit komen? Als dat leidt tot het (direct) toe moeten passen van alle van toepassing zijnde erkende maatregelen, dan kan dat een remmende werking op het verminderen van het gasverbruik hebben.
3. In de nieuwe systematiek verschuift een deel van de uitvoerings- en rapportageplicht van de huurder naar de eigenaar van het gebouw.
 - a. Hoe wilt u de eigenaren van deze gebouwen tijdig op de hoogte stellen? De corporaties (via Aedes) en professionele commerciële verhuurders kunnen hier tijdig op reageren, maar een kleine particuliere belegger met één of een paar panden zal niet zo makkelijk te bereiken zijn.
 - b. Deze verschuiving kan tot discussies tussen huurder en verhuurder leiden en op basis van de van toepassing zijnde demarcatielijsten tot hogere huren of investeringen voor rekening van de verhuurder.
4. In de care (gehandicaptenzorg, ouderenzorg, GGz) hebben de cliënten / bewoners ook in het geval van verblijf (o.b.v. de WLZ) een grote mate van autonomie, in hoeverre willen en kunnen we hen verplichten om LED-verlichting en andere energiebesparende maatregelen te treffen?
5. In artikel 10 wordt aangegeven: "De tijd tussen publicatie van deze maatregelen en de daadwerkelijke inwerkingtreding kan gebruikt worden om de maatregelen in te voeren." Gezien de reikwijdte van deze regeling, het benodigde onderzoek om per pand te identificeren welke maatregelen van toepassing zijn, de aan te vragen offertes, de te regelen financiering, de te verstrekken opdrachten, de te plaatsen bestellingen en de in te plannen realisatie van de maatregelen in een tijd waar levertijden van wel 12 maanden normaal lijken te worden en personeel schaars is, vergt de uitvoering van de maatregelen veel meer tijd dan de periode die nu "gegund" wordt.
De vraag is dan ook of u deze zin wilt heroverwegen.

Opmerkingen op de maatregelen:

- Bij veel maatregelen (bijv. PA2) staat bij Economische randvoorwaarden dezelfde voorwaarde voor zowel een zelfstandig- als een natuurlijk moment vermeld. Het zou de leesbaarheid vergroten als er dan één vermelding staat.
Bovendien is dit meestal van toepassing op een maatregel die op een zelfstandig moment te nemen is, vermelding van de economische randvoorwaarde op een natuurlijk moment is dan niet nodig, want de maatregel moet toch al genomen worden?
- FB3 – economiser, kan alleen uitgevoerd worden in combinatie met FB2- condensor?
Voorheen was dit één maatregel (FA6).
- FG5 – hot-fill vaatwasser: voor welke vaatwassers geldt dit?
Kan elke vaatwasser dit aan? Of moet de vaatwasser vervangen worden door een exemplaar dat met hot-fill om kan gaan?
Hopelijk niet voor de huishoudelijke en semiprofessionele apparatuur, maar wel voor professionele vaatwassers met een minimum capaciteit van ...?

- FH11 en FH12 – verwarming zwembadwater:
FH12: pas een HR i.p.v. VR ketel toe.
FH11: pas een l/w warmtepomp toe i.p.v. een HR of VR-ketel.
FH12 is dan overbodig om te vermelden, tenzij niet aan de technische randvoorwaarde van FH11 kan worden voldaan?
- FI1 – plaats zonnepanelen op het dak:
In geval van een VVE is het plaatsen van zonnepanelen op het dak een juridisch lastige zaak, zeker als een deel van het gebouw uit appartementen bestaat en een deel van het gebouw uit bedrijfs- of zorgfuncties. Om het eigendom van de zonnepanelen bij de investeerder te waarborgen moet *elke* eigenaar tekenen voor opstalrecht.
- GB7 en GB8 isolatie van de schil: hoe wordt het vervangen van beglazing gezien in bestaande kozijnen op een natuurlijk moment? Dat is alleen bij schade aan de beglazing van toepassing?
- GC2 hybride warmtepomp: op een zelfstandig moment?
Gezien eerdere opmerkingen over een overspannen markt, zeker voor hybride warmtepompen, is het niet reëel om te verwachten dat alle bedrijven dat tijdig kunnen realiseren.
Op basis van deze maatregel moeten alle CV-installatie op de toepassing van een hybride warmtepomp worden doorgerekend, en vervolgens de elektrotechnische installatie of deze wel/niet voldoende capaciteit heeft. Pas dan wordt duidelijk of deze maatregel van toepassing is, dat vergt nogal wat van de capaciteit van adviseurs en installateurs.
Het aanhouden van het natuurlijk moment lijkt hier reëler.
- GH1 isoleren warmwaterleidingen. Voorkeur gaat uit naar splitsen van deze maatregel in A) leidingen en B) appendages. Leidingen zijn meestal wel al geïsoleerd, appendages vaak nog niet.
Daarmee ook eisen aan de dikte / isolatiewaarde te stellen aan appendages, nu alleen voor leidingen vermeld.
- GH2 warmtapwater: toevoegen technische randvoorwaarde, mits een waterbesparende douchekop niet leidt tot verhoogd risico op legionella als gevolg van lagere doorstroming van tapwaterleidingen en in de douchekop zelf.
- PH3 datacenters. Is het niet handiger om hier een minimum temperatuur op te nemen, zoals nu omschreven is dit vrij te interpreteren en daarmee aanleiding voor discussie tussen bevoegd gezag en de eigenaar / beheerder van het datacenter.

Opmerkingen t.a.v. niet opgenomen maatregelen:

- In de vorige EML stonden twee maatregelen voor liften opgenomen (FG1 en FG2), deze zijn uit deze lijst verdwenen. Wat is de reden hiervoor?
- In de EML staat, behalve voor datacenters (PH2), nergens een alternatief voor de steeds meer geïnstalleerde airco's genoemd. Dit terwijl deze in toenemende mate voor een *hogere* energieverbruik zorgen. Is het wenselijk, of zelfs noodzakelijk, dat hier wel alternatieven voor in de Erkende Maatregelenlijst opgenomen worden?

Namens de Werkgroep Wet- en regelgeving van het Milieuplatform Zorg,

Wibaut Nouwens

Adviseur Duurzame Bedrijfsvoering bij ASVZ

Sliedrecht, 23 september 2022